

Univerzita Karlova v Praze

ZÁZNAM O PRŮBĚHU OBHAJOBY

DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: *Chatová komunikace na Facebooku*

Jazyk práce: český

Student: Veronika Honzáková

Fakulta: Pedagogická

Studijní program: Učitelství VVP pro SŠ – český jazyk – hudební výchova

Vedoucí / školitel: PhDr. Olga Palkosková, Ph.D.

Oponent(i): PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Předseda komise: PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

Členové komise: PhDr. Olga Palkosková, Ph.D.

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

PaedDr. Simona Pišlová, Dr.

Datum obhajoby: 11. září 2012

Průběh obhajoby:

Autorka prezentovala svoji práci. Seznámila komisi s problematikou sociálních sítí, vymezila cíl výzkumu a charakterizovala materiál. Chatovou komunikaci porovnávala s charakteristikou dialogu podle S. Čmejrkové, objevila jisté rozdílné rysy. Dále se věnovala specifikům dialogů. Zjistila, že často např. chybí v úvodní fázi komunikace oslovení a pozdrav, a to nevědomě. Typické jsou rovněž ukončovací fáze dialogu, které se realizují různým způsobem, často dialog vyplývá do ztracena. Dále si všímala zdvořilosti na chatu, především šlo o kontaktní prostředky. Poslední pasáž byla věnována ironii na chatu, která je všudypřítomná.

Vedoucí práce

Str. 7 – tvrzení o pozornosti lingvistů sama autorka vyvrací na následujících stránkách. Chyby v koncovkách – např. str. 20 ve 3. odstavci, 21 – na konci první poloviny strany.

Připomínky vedoucího práce

4.1	Je možné vysledovat, zda je pro některé účastníky typická spíše polemika?
4.2	Projevují se v komunikaci vzdělání a věkové rozdíly?
4.3	Lze zjistit, jak komunikují zkoumané osoby v reálu (tváří v tvář)?

Reakce autorky

Z analyzovaných dialogů byla polemika typická pouze pro dva účastníky. První z nich je argumentační typ mluvčího, proto rád vede diskuse, ale často končí dialogy konsensem. I když v jeho replikách se najdou i útočné pasáže, vede je nakonec ke smíru. Druhý účastník vedl komunikaci vyloženě útočně, napadal ostatní, urážel a zároveň byly jeho texty morbidní, vulgární a agresivní po všech stránkách. Vzdělání se pravděpodobně projevuje volbou témat (škola, pracovní činnosti), užívání pravopisu na FB není závislé na vzdělání. Věk se vedle volby tématu projevuje volbou lexika.

Uživatelé svoji komunikaci přizpůsobují médiu, proto není možné zobecnit, jestli se chovají uživatelé na FB stejně jako v komunikaci tváří v tvář.

Oponent práce

Autorka na základě sebraného materiálu provedla mnohostrannou komunikační analýzu chatové konverzace na Facebooku, stanovila základní rysy a porovnála je s chatovou komunikací na chatovacích serverech. Dále se věnovala průběhu a výstavbě dialogických textů.

Práci považuji za velice zdařilou, drobné připomínky a dotazy viz níže.

Jako jistý nedostatek vidím opakování některých informací.

V práci se objevuje několik interpunkčních chyb, autorka špatně používá tvary zájmen *jenž* a *ono*.

Co se týče citačních odkazů, liší se jejich struktura, v poznámkách pod čarou, kde definuje termíny, nejsou odkazy uvedeny vůbec.

Dotazy a připomínky oponenta práce

4.1 Jak chápe autorka pojem/termín „sociální síť“? Považuje chatovací weby za sociální síť, či ne?

4.2 Mohla by autorka uvést přehledně několik rysů, jež chat a chatovou komunikaci na Facebooku zřetelně odlišují?

4.3 Na s. 41 uvádí, že účastníci, ač se neznají, si tykají, což je podle ní dáno *především symetrickými sociálními rolemi účastníků*. Mohla by blíže vysvětlit, o jaké role a jak

chápanou symetrii jde? I pokud zůstanu v kontextu analyzovaného dialogu, nacházím v něm roli hned několik.

4.4 V pasážích věnovaných zdvořilosti diplomantka zjišťuje, jak se projevuje řečová etiketa v jejím materiálu. Dokázala by obecně(ji) charakterizovat prostředky zdvořilosti typické pro Facebook?

4.5 Na s. 63 se neorientuji v ukázce 28. Nezmizel v textu jeden mluvčí?

4.6 Souhlasím, že ironizační prostředky je těžké postihnout, přesto se domnívám, že jsou jazykové prostředky, které k signalizování ironie mají velice blízko. Mohla by se je pokusit autorka v textu najít a interpretovat (nemám tím na mysli hyperbolu, o které několikrát píše)?

Reakce autorky

Sociální sítě jsou mnohem širší pojem, než jak si původně autorka vymezila pro svou práci. Proběhla diskuse ohledně znaků.

Co se týče rozdílů mezi FB a chatem – jde o rozdíl ve veřejnosti a neveřejnosti, ve jméu, po němž je člověk registrován (na chatu přezdívky, na FB většinou vlastní jméno), o rozdíl mezi synchronností a asynchronností. Téma komunikace se může také lišit. Na chatu existuje hierarchie uživatelů, což na FB není – účastníci jsou vůči sobě z hlediska sítě v symetrickém postavení. Chat prochází větší kontrolou dodržování pravidel.

Další specifické rysy komunikace na FB jsou v ukončovacích replích – mluvčí často uvádí důvod, proč odchází, dále je to kladné hodnocení např. fotografií, vyšší míra emocionality a užívání emotikonů nebo velká míra aktualizace pozdravů. Za projevy zdvořilosti autorka považuje rovněž tendence ke zkracování slov (jj, nj, nz).

Ironické prostředky jsou např. antonyma k predikovanému významu, intenzifikátory, citoslovce, hodnotící slova, emotikony, řečnické otázky.

Diskuse

Probíhala po celou dobu obhajoby.

Výsledek obhajoby: VÝBORNĚ

PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

[jméno předsedy]